ఒక పతివ్రత

ఇది నా జీవితంలో విపరీతమైన సంఘటన. ఇందులో నా తప్పేమీ లేకపోయినప్పటికీ, ఇది నా జీవితానికి కళంకం తెచ్చింది. ఇది జరిగి యిప్పటికి పది సంవత్సరాలయింది. దీని ఫలితం ఇంకా నన్ను వెంటాడి, నాకు నిద్రాహారాలందూ, ఇతర ఐహిక వాంఛలందూ విముఖత్వం కలిగిస్తున్నది. అన్నిటికన్నా నన్ను బాధిస్తున్నది స్త్రీ వైముఖ్యం. నన్ను ప్రకృతి బ్రహ్మచర్యానికి నిర్దేశించలేదు. కాని యింత కాలంనించి చేస్తున్న పనే అది. దాపరికం ఎందుకు? నేను ఆడదాన్ని చూసి పూర్తిగా బెదిరిపోయినాను! నా బెదురు పోగొట్టగల స్త్రీ జాతి లేకపోలేదు; కాని ఆ సందుల్లో అడుగు పెట్టడానికైనా నాకు నైతికమైన గుండె నిబ్బరం లేదు. నేనట్లా పుట్టలేదు.

ఈ అనుభవం పగవాడికైనా వద్దు!

నేనిది మొదటిసారి కాదు, రాయ బూనటం. బిడియం విడిచి నా సంగతి నేను రాసుకోగలగటానికి శక్తి ఇచ్చాడు కాడు భగవంతుడు. అట్లా రాసి సంతోషించే మనస్తత్వం ఆ భావకవులకే అవగతం కావాలి. కాని జరిగిందంతా ఒక్కసారి లోకానికి వెల్లడి చేస్తేనే నా మనస్సు చాలా తేలికవుతుందని అంతరాత్మ చెబుతున్నది. చేస్తున్నాను నా పదమూడో ప్రయత్నం! తగిన మనోబలం ఇవ్వమని భగవంతున్ని ప్రార్థిస్తున్నాను.

నేనింకా బాల్యదశలో ఉండగానే, నాకింకా పాతివ్రత్యమంటే ఏమిటో తెలీక మునుపే, నా భార్య పతివ్రత కాబోతుందని ఎరుగుదును. నా జాతకం రాసినాయన ఆ ముక్క రాశాడు! అప్పటికింకా పుట్టని పిల్ల నప్పుడే పవిత్రంగా భావించుకోటం మొదలు పెట్టాను.

మా నాన్న చేసిన అపాత్ర ప్పనుల్లో నా వివాహం ఒకటి. అతి స్వల్ప విషయాల కోసం ఉభయ పార్టీల వారూ అతి దారుణంగా దెబ్బలాడుకున్నారు. అప్పటికి మా నాన్న ఇంచుమించుగా నాకు రెట్టింపు వయసువాడు, మా మామగారు నాకు మూడింతల వయసూ, పదింతల అనుభవమూ కలవాడు? అనుభవం వల్ల అజ్ఞానసూ. అవివేకమూ నశించవేమో ననుకున్నాను.

ఈ తగాదాలు వైరంగా పరిణమించి నా మనస్సును అందోళన పెట్టినై. వివాహానంతరం ఆ రెండు మూడు సంవత్సరాల కాలం అచ్చట్లూ ముచ్చట్లూ లేకపోవటమేకాక, నా పతివ్రతను నేను ఏ పండగ మిష మీదనో చూసుకోటం లేకపోగా, ఆ రెండు మూడు సంవత్సరాల గడువును అతీ గతీ లేకుండా పొయ్యేటట్టూ, నేనేదైనా తెగబడి చేసేదాకా, నలుగురయిన వాళ్ళకూ ఎదురుతిరిగే దాకా నాకూ నా భార్యకూ ఎడబాటు తప్పనట్టూ కనిపించింది. పూర్వమల్లే నేనిక ముందు కూడా నలుగురి చేతా బుద్ధిమంతుడనిపించుకోవాలంటే చచ్చు వెధవగా ఉండటం కూడా తప్పదని కూడా తేలిపోయింది. ఈ విధంగా నా అభిప్రాయాలు మారిపోతున్నప్పటికీ అదివరకు మంచిగా కనపడ్డ దిప్పుడు చెడుగా నిర్ధారణ అవుతున్నప్పటికీ నా ప్రవర్తనలో ఎటువంటి మార్పూ చేసుకోలేక పోయిన అసమర్థుణ్ని నేను. అదే పనిగా పెట్టుకుని ఇంత కాలంనించీ నా వంటి అసమర్థులను ప్రతిరోజూ లెక్కలేనంత మందిని కనిపెడుతున్నాను. మన సంఘం యావత్తూ నా వంటి అసమర్థులతో నిండినట్టు కనిపిస్తుంది. మన అభిప్రాయాలకు అనుగుణ్యంగా ప్రవర్తన మార్చుకుని అసమర్థత దులిపేసుకోటం మాటలతో సులభంగానే అవుతుంది. కాని ఆచరణలో పెట్టడానికి ఎంతో బుద్ధి బలమూ ఆత్మ గౌరవమూ కావాలి. అంటే చెప్పటానికీ చెయ్యటానికీ భేదం. చెప్పటం బాగా చాతనైనావాళ్ళు ఏ కారణంవల్లనో బుద్ధిబలానికీ ఆత్మగౌర

వానికి ప్రాముఖ్యత ఇవ్వకుండా ఉంటున్నారు. బాగా ఆలోచించగా మనజాతి వెనకపడి ఉండటం ఇతర జాతులకన్న మనం తక్కువ తెలుసుకున్న వాళ్ళం కావటంకాదని తోస్తున్నది. మనజాతికి ముఖ్యంగా ఆత్మగౌరవం ఏనాడు పూర్తిగా కలుగుతుందో ఆనాడు మనం ఇతర జాతులన్నిటినీ మించి ముందు పోతాం. అంతదాకా మనకు కావలిసినవాళ్ళు చెప్పగలవాళ్ళు కానేకాదు; చెయ్యగలవాళ్ళు! ఈలోపుగా మన సారస్వతం ఎంత అభివృద్ధి చేసుకున్నా అది ఇతర జాతులమెప్పు సంపాదిస్తుందిగాని మనకేమీ ఉపకరించదు!

నాకు పార్వతీశంతో పరిచయం కలిగింది. గుంటూరులో నాకక్కడ తాలూకా ఆఫీసులో ఆరునెల్లు ఆక్టింగ్ గుమాస్తాగిరి ఒక పెద్దమనిషి సిఫారసు మూలాన లభించింది. ఆఫీసుకూ హోటలుకూ కూడా దగ్గిరలోనే ఉండేటట్టు అరండల్ పేట పోస్టాఫీసు చుట్టుపక్కల గదికోసం వెతకటం ప్రారంభించాను. నాకు నచ్చినగది ఒకటి కనపడ్డది. గది చాలా విశాలంగా ఉండటమేకాక అద్దె నాలుగురూపాయలే కావటం ఒకటీ, ఇంట్లో ఒక వృద్ధురాలూ ఆవిడ కుమారుడూ (కాలేజీలో చదువుకుంటున్నాడప్పుడు) మాత్రమే ఉండటంవల్ల బావికీ దొడ్డికీ వెళ్ళుతుండటానికి ఆటంకం లేకపోవటం ఒకటీ, గదివాకిలి ఇంటివారితో సంబంధం లేకుండా వీధిమీదికి ఉండటం ఒకటీ నాకు చాలా తృప్తికరంగా ఉన్నై. కాని ఇంటావిడ ఒక కండిషను పెట్టింది.

"రేపుదయం ఏమాటా చెబుతాన్నాయనా! పది పన్నెండురోజుల కింద ఇంకో అబ్బాయి వచ్చి యీరోజు సాయంతరం లోపలే ఏమాటా చెప్పతాను; అంతదాకా ఎవరికి మాట ఇవ్వవద్దని చాలా చాలా చెప్పిపోయినాడు. మళ్ళీ కనిపించలేదు. బహుశా రాడనే తోస్తుంది. మరి ఆ గడువులోపల నీకెట్లా మాట యివ్వను? అన్నదావిడ. "సరేలెండి! ఫరవాలేదు!" అని నేను నిశ్చింతగా వెళ్ళిపోయినాను. ఆ కుర్రవాడు మళ్ళీ రావచ్చాడా అని నాధైర్యం. మర్నాడు నేను వెళ్ళేటప్పటికి గది ఆక్రమించబడి వుంది!

నాకు పూర్తిగా ఆశాభంగమయింది. ప్లాటుఫారంమీద అడుగుపెడు తుండగా రైలు సాగిపోయినవాడు పోతున్న రైలువంక నిరర్థకంగా చూస్తూ నిలబడ్డట్టు నేను నిష్ప్రయోజనంగా కొంచెంసేపు ఆ గదిముందు తారట్లాడాను. ఇంతలో అతను నన్నుచూసి లోపలికి ఆహ్వానించి సంభాషణలోదించి జరిగిం దంతా తెలుసుకున్నాడు. ఆ కాస్త సంభాషణలోనే నాకతనిమీద మంచి అభిప్రాయం ఏర్పడ్డది. మొదటి సంగతి అతను స్నేహపాత్రుడు. ఎక్కడికి పోయినా ఎక్కువ ప్రయత్నం అవసరం లేకుండా గౌరవం పొందగలవాడల్లే కనిపించాడు. అతని వయస్సు అప్పటికి ఇరవైరెండుదాటి ఉండదు, నాకంటె

రెండు సంవత్సరాలు పెద్ద అంతే! అయినా అతనిముందు నాకు నేనే వృద్ధుణ్ణని పించాను. అతను ఆరోగ్యంతోనూ, బలంతోనూ, పొంగిపోతున్నాడు. అతనిమెద చాలా బలిష్టంగా వుంది. అతను వేసుకున్న మల్లులాల్చీ అతని దండలనూ ఛాతీ దాచలేకుండా ఉందన్నమాట. అతని నడుము ఇరవైనాలుగంగళాలుమించి ఉండదు. అసలిన్ని బాహ్యలక్షణాలు వర్ణించటం అనవసరం. ఇద్దరు మనుష్యులకు పరస్పరాకర్షణ కలగటానికి భాషాతీతమైన విషయాలనేకం ఉంటై.

ఒక్క నిమిషం లోపలే మా సంభాషణ అయిపోయింది. పైన మరో అరనిమిషం అనవసరంగా కూర్చుని ఒక నిట్టూర్పు విడిచి లేచాను. గది వెతుక్కోవలసినపని అట్టే వుంది మరి. నేను కాళ్ళీడ్చుకుంటూ గుమ్మందాకా పోయిన తరవాత అతను నన్ను పిలిచి అనుమానిస్తూ ఇద్దరం ఒక గదిలో ఉండటం అసంభవమౌతుందా అన్నాడు. నాకా ఆలోచన తట్టనేలేదూ! లోపల ఉత్సాహం అణుచుకుని ఎందుకవుతుందన్నాను. ఒకరి తరవత ఒకరు లాభాలు కూడా కనిపెట్టాం.

"అద్దె రెండు రెండు రూపాయలే అవుతుందీ!"

"అవును కంపెనీగా ఉంటాం – ఒంటరిగా బిక్కు బిక్కు మంటూ ఉండేకన్న!"

"గది ఒకళ్ళకే చాలా ఎక్కువ కూడానూ!"

ఆ సాయంత్రం నేను కూడా ఆ గదిలో ప్రవేశించాను.

పార్వతీశం నాకు కొత్తరకం మనిషి. కొత్త అనుభవం కూడానూ!

అటువంటి మనిషిని నేనంతకు పూర్వంగాని తరవాతకాని చూడలేదు. అతనితో పరిచయం కలుగుతున్నకొద్దీ అతనిలో నావంటివాడు నేర్చుకోవలసిన విషయాలు చాలా కనపడ్డై. ఈవిధంగా అతనిమీద నాకభిమానం ఎక్కువవవుతుండగా అతన్ని గురించి దారుణమైన సంగతి తెలిసింది. తెలిసిందేమిటి? అతనే చెప్పాడు – తనకు చుట్టుపక్కల నలుగురైదుగు రాడవాళ్ళతో ఇలాకా ఉందని!

నేనంతకు పూర్వం వ్యభిచారం చాలా చెడ్డదనే నమ్మకంతో ఉండి, అంత చెడ్డది కాకపోవచ్చును దేశకాల ప్రాంతాలను బట్టి అని అనుమానమైనా లేకపోవటం వల్ల, దాన్ని గురించి ఆలోచించిన పాపానపోయినవాణ్ని కాను. ఇప్పుడిక తప్పక పోయింది. ఎందుచేతంటే, నేను త్వరగా అభిప్రాయం మార్చుకునే వాణ్ని కాను మరి, రంకుతనం చెడ్డదనే అభిప్రాయం మార్చుకోటం ఎంత ఇష్టంలేదో, అతను పెద్దమనిషి అన్న అభిప్రాయం మార్చుకోటం అంతకన్న ఇష్టంలేదు. నిజం విచారిస్తే మొదటి అభిప్రాయం నాదికాదు, రెండోది నా స్వంతం. ఆత్మగౌరవాన్ని

గురించి ఉపన్యాసం ఇన్నిసార్లు నాకు నేనే ఇచ్చుకున్న నేను ఇంత స్వల్ప విషయంలోనే దాన్నెందుకు పోగొట్టుకోవాలి? నాదికాని అభిప్రాయంమీద గౌరవం చేత నా సొంత అభిప్రాయాన్ని ఎందుకు మార్చుకోవాలనిపించింది.

ఆలోచించగా ఆలోచించగా రంకుతనానికి మూడభ్యంతరాలు కనపడినై. ఒకటి రంకు అవినీతి. అందుచేత ఆ పని చేసే పురుషుడి భార్య మనస్సూ, స్త్రీ భర్త మనస్సూ వ్యథ పొందుతై. దానికి తగిన కారణం ఉన్నా లేకపోయినా, వ్యథ పొందటం నిజమే కనక అవినీతి అనటానికి సందేహం లేదు. రెండు, రంకు తనంవల్ల ఒకరు కన్నపిల్లలు మరొకరి పాల పడటానికవకాశం వుంది. ఇది ఆలోచనకొద్దీ దారుణంగా కనపడ్డది. మూడు, ఒకరినించి మరొకరికి వ్యాధులు పంపకాలు కావటం. దాన్ని గురించిఆలోచించబుద్ధయినా పుట్టలేదు పార్వతీశాన్ని వాదనలోకి దింపితే ఈ మూడు కారణాలూ ఎట్లా తోసేస్తాడో అర్థం కాలేదు. అంతవరకూ అతని పెద్దమనిషి తనానికి భంగం కలుగుతున్నాడనే భావించవలసొచ్చింది తప్పనిసరిగా.

కాని తీరా యీ విషయం తెచ్చిం తరవాత పార్వతీశం నాకు ఊపిరి తిరగకుండా మాట్లాడాడు.

“ఒకరకం స్త్రీ పురుష సంయోగం తీసుకుని అదే రంకు తనమని నమ్ముతున్నావు! నేనది అంగీకరించను. యాభై యేళ్ళవాడు మూడో పెళ్ళి చేసుకుని ఆ పిల్ల యిష్టాయిష్టాలు విచారించకుండా ఆవిడతో సంసారసుఖం ఏ రంకుతనం కన్నా ఘోరంగా కనిపిస్తుంది నాకు. అది చెరచటమే నంటాను. అది నీతయితే నేనాచరించేది అంతకన్నా వెయ్యిరెట్లు ధర్మం. నా రంకు తనంలో — నువ్వన్న మాటే అంగీకరిస్తాను— అనేక భార్యాభర్తల కలయికలో లేని సౌందర్యం ఉంది. నాకు స్త్రీ అవసరంలేందీ ఇల్లు బయలుదేరను. అప్పుడు కూడా నాకోసం కనిపెట్టుకుని ఉన్న ఆడదాని దగ్గరికే పోతాను. నా రంకు తనంలో కక్కుర్తి లేదు. నాలో వెర్రిలేదు. నా సుఖం వెంట పశ్చాత్తాపంగాని, అసూయగాని ఏ ఇతర మనోజాడ్యంగానిలేవు. మనస్సుకుకాని, శరీరానికికాని జబ్బు చెయ్యని ఆనందం. దాన్లో ప్రేమ కూడా ఉంది. ఒక్క భార్య ఎదురుగా కూర్చుని ప్రేమ ఎక్కడుంది అని తల పగిలేట్టు ఆలోచించేవాడికన్న నేనెంత నయం! నన్ను ప్రేమ అనేక రూపాలతో ఎదుర్కొంటుంది!

“నువ్వు చెప్పే నీతి ఆడదాన్నీ మగవాణ్ణీ ఆ జన్మాంతం కట్టేసి చావరాని బాధ తెస్తుంది. ఏ స్త్రీని ఎప్పుడు వదిలెయ్యాలో నాకు తెలుసును. అట్లా వదిలెయ్యటం నీకు భయంకరంగా ఉంటుంది. కాని అది మా ఇద్దరికీ మంచిదన్ని తెలిసినప్పుడే నేనటువంటి పనిచేస్తాను.

"అదీ కాకుండా ఈ విషయం నీతి యావత్తూ విశదంగా తెలుసుకునేదాకా ఇది నీతి ఇది కాదని చెప్పరాదు. రోగాలున్న వాడిభార్య వాడితో కాపరం చెయ్యకపోవటం నీతా కాదా? నువ్వాలోచించలేదు! స్త్రీ పురుషులు అన్యోన్యంగా ప్రేమించుకుని మూడోకంటివాడికి తెలీకుండా రంకుతనం చెయ్యటం నీతా కాదా? ఆలోచించలేదు! రహస్యంగా పిల్లలనుకని ఇంకోరి భారంమీద వదిలి పెట్టటం నీతికాదు! సరే, మూడు జన్మాల దరిద్రుడు పాలుకోపిల్లను కనటం నీతా అవినీతా? ఆలోచించలేదు!

"నువ్వు ఒక్కవిషయం ఆలోచించలేదోయి! నీతి ఒక్కడివల్ల ఆచరణలోకి వచ్చేదికాదు. అది సంఘంమీద ప్రసరించి నాగరికతనూ సంఘాన్నీ వృద్ధి చెయ్యాలి. ఈ లోపల నేను రోగాలు తగలకుండా నావల్ల ఇతరులకు గర్భాలు రాకుండా నా చాతనైన జాగ్రత్తపడటం లేదనుకోకు!"

"ఇదంతా నాకు పట్టలేదు. నాకల్లా ఒక్కటే దిగులు! ఈనాటి వరకూ నాకు దొరికే ఆడవాళ్ళ విషయంలో నేను పొరపాటు పడటంలేదు మరేంలేదు. తాత్కాలికంగా కలుసుకున్న కాస్సేపూ అవతల మనిషికి నామీద పూర్తయిన ప్రేమ ఉండాలి. అటువంటి మనిషి కాదని మొదటిచూపులోనే తోచిందా ఆవిడ రంభగానీ తిరిగి అటు చూడను. ఇంతవరకూ నా ఇన్‌స్టింక్ట్ సరిగానే పని చేస్తున్నది. పొరపాటున నామీద ఇష్టంలేని మనిషిని సమీపించి ఒకసారి చివాట్లు పడ్డాననుకో! ఇక నన్ను నేను క్షమించుకోగలనా? తరవాత ఆత్మహత్య చేసుకోవటంతప్ప గతిలేదు. నాకంత అభిమానం ఉంది. ఇంతవరకటువంటి పరాభవం జరగలేదు. ఏ క్షణం జరిగినా జరగవచ్చును! ఒకడు నాచెయ్యి చూసి నిన్ను స్త్రీ మోసగిస్తుందని చెప్పాడు. తనకు పామిస్ట్రీ బాగా రాదని కూడా ఒప్పుకున్నాడు. కాని నన్నామాట మధ్య మధ్య బాధిస్తూంటుంది బ్రదర్!"

నేనతని ధోరణికి దిగ్భ్రమ చెందాను ఇటువంటి ఉపన్యాసం నేనెన్నడూ వినలేదు.

"అయితే ప్రేమను గురించి నీ అభిప్రాయం లోకాభిప్రాయానికి భిన్నంగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తుందే!" అన్నాను.

"లోకం ఊహించుకునే ప్రేమ పద్యాలల్లటానికీ రైల్వేనవలలు రాయటానికీ మాత్రమే పనిచేస్తుంది. నేను ప్రేమ అనేది నా అపరిపూర్ణత్వానికి పరిపూర్ణమైనది. అది ఎక్కువభాగం శరీర సంబంధమైనది. నాతో సంబంధమున్న ఆడవాళ్ళను గురించి నేను పూర్తిగా తెలుసుకోను. తెలుసుకున్న ఉత్తరక్షణం ప్రేమ పలాయనం అవుతుంది. ఈ తెలుసుకోవటం మనిషిలో పాలకే కాక ఒక్కొక్కసారి ఘ్నుంచి గుణాలకూ్కడా వర్తిస్తుంది. ఒకప్పుడు నాతో సంబంధంగల అమ్మాయి

నాఎదట తన అవినీతిని దూషించుకుంది. వెంటనే నేను ఆమెను వదిలిపెట్టి వచ్చేశాను. నాకామెను చూస్తే కోపం రాలేదుకాని ఇక మా ఇద్దరికీ తాత్కాలికంగానైనా పరిపూర్ణమైన ప్రేమకలగదని నేనెరుగుదును!"

ఉత్త ఉపన్యాసం వినటం అట్టే కష్టమనిపించలేదు కాని రంకు పురాణం ప్రారంభించగానే నాకు వికారం ప్రారంభమైంది. నా మొహంలో అతనేదో మార్పు గ్రహించి ఉండాలి; వెంటనే విషయం మార్చాడు.

"మరో ముఖ్యమైన విషయం," అన్నాడతను "అనేకమంది ఈ విషయంలో శీలవంతులనిపించుకునేవాళ్ళు తమ శీలాన్ని స్త్రీ సంపర్కమనేది జీవితంలో లేకుండా చేసుకుని ఆడదానికి మైలుదూరంలోనైనా ఉండక దక్కించుకుంటారు. వాళ్ళకు మాతృత్వం ఏమిటో ఎన్నటికైనా తెలుస్తుందా? అసంభవం. నేను నాతల్లి మాదిరిగా ప్రేమించగల స్త్రీ కనీసం ఒకటె ఉంది. నాకన్న రెండేళ్ళు చిన్నది, నమ్ముతారా? ఆవిడ నా మనస్సును పైనుంచి కిందికి చదవగలదు. నా మంచిచెడ్డలు ఆవిడ దగ్గిర దాచలేను. ఆవిడ నాకన్న ఎంతో అబల. ఆవిడ దగ్గిర ఉంటే నాకు కొండ ఉన్నట్టు ఉంటుంది! మనస్సుకు ఆందోళన కలిగినప్పుడల్లా వెళ్ళి వాళ్ళింట్లో పదిరోజులుండి వస్తుంటాను!"

ఈ విషయమై అతని దగ్గిర మళ్ళీ సంభాషణ తేలేదు. నేను అతను చెప్పిన ముక్కలు హరించుకుంటూ చాలా రోజులు గడిపాను.

నా ఉద్యోగం ఇంకా నెలరోజులలో అఖరవుతుం దనగా జరిగిందా ఘోరం!

ఆ రోజుల్లో పార్వతీశంలో మార్పు గ్రహించాను. అతను యథాప్రకారం వారానికో రాత్రి ఇల్లు వదిలిపోవటం మానుకున్నాడు. దానికి బదులు ప్రతిరోజూ సూర్యాస్తమయం వేళ ఎక్కడికో వెళ్ళి దీపాలు పెట్టగానే రావటం మొదలు పెట్టాడు.

ఒకరోజు అతనింటికి రాగానే "కొత్త పద్దా?" అని అడిగాను.

అతను కాస్సేపు నావైపు పరధ్యానంగా చూసి "నాలో ముసలివాడి లక్షణాలు కనిపిస్తున్నయ్యా?" అని అడిగాడు.

ఏమట్లా అడుగుతున్నా వన్నాను.

"మరేం లేదు. కొంచెం ఉటోపియ నయిపోతున్నానేమో అని భయం వేస్తున్నది. అది తప్పకుండా వార్ధక్య లక్షణమే!"

"ఏం?"

"ఎవరో పిల్లను చూసి నాకీ పిల్ల లభిస్తే ప్రపంచకమే అక్కర్లేదనుకోటాన్నేమంటావు? నా కిటువంటి దింతవరకూ ఎన్నడూ జరగలేదు."

"ఇప్పుడు జరిగిందా?"

అతను కాస్సేపు గంభీరంగా ఉన్నాడు. కాని చూస్తుండగానే అతనిలో నేనెన్నడూ గమనించని ఉద్రేకం వచ్చింది. "ఆ పిల్లకోసం గుండె కోసేసుకుంటా నోయి! నాకు ముసలితనం లేదూ! ఏమీ లేదూ! ఆ పిల్ల నా భార్యా అయి ఉంటే నేను పరస్త్రీ వంక చూడకపోయి ఉందును! ఛీ! ఏం బతుకిది?.... (నవ్వుతూ) కీచకుడికి ద్రౌపదిని చూడగానే ఇట్లాగే అనిపించిందేమో?"

నేను అప్రయత్నంగా "అదేం పోలిక?" అన్నాను.

ఆ తరవాత ప్రతిరోజూ అతనిలో మార్పు గమనిస్తూ వచ్చాను. ఒకరోజు ఉత్సాహంగా పొంగి పోతూండేవాడు. ఒకరోజు పలకరిస్తే కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతం అయేటట్టుండేవాడు. "స్త్రీ వ్యసనమయింది. ఉన్మాదం తలకెక్కింది" అనుకున్నాను. అతన్ని ఏవిధమైన ప్రశ్నలూ వెయ్యలేదు నేను.

గురువారంనాడు సాయంకాలం అతను నాతో "ఇది దుర్భరం అవుతున్నది. మా సీతమ్మను చూసి రావాలి!" అని ఇల్లు వదిలిపెట్టి పోయినాడు. ఆ రాత్రి అతను అమిత సంతోషంగా ఉన్నాడు — పెన్నిధి దొరికిన వాడల్లే! ఆ మాటే అడిగాను. దొరకనే దొరికిం దన్నాడు.

మర్నాడు సాయంకాలం అతను వెళ్ళిన పావుగంటకే తిరిగి వచ్చాడు. అతని ఆనందం వర్ణనాతీతం!

ఆరాత్రి అతను పెళ్లికొడుకల్లే ముస్తాబయినాడు. గడియారం చూసుకుంటూ కాలు నిలువకనేమో అటూ ఇటూ బోనులో మృగమల్లే పచారు చెయ్యటం మొదలు పెట్టి పది కాగానే బోనులోనించి వదిలిపెట్టిన ఎలికల్లే బయటికి జారుకున్నాడు.

పదకొం డయింది. నాకు నిద్ర పట్టలేదు. అతను వచ్చేవరకూ మేలుకుని ఉండటం మర్యాదగా ఉండదు. నే నతనికి ఉత్సాహభంగం ఏ విధంగానూ కలిగించలేదు అంతవరకూ. అతను వచ్చేవరకూ నేను మేలుకుని ఉండటం కూడా అతని మనస్సుకు కష్టం కలిగించి ఉండవచ్చును. పదకొండున్నర అయింది. కళ్ళు మండుతూన్నా నిద్దరమాత్రం వచ్చేటట్టు లేదు. నా ఆలోచనకు దారీ తెన్నూ లేదు. పన్నెండు!

బయట అడుగుల చప్పుడు. నేను నిద్రలో ఉన్నట్టు పడుకున్నాను.

"ఎవరండీ లోపల?"

"ఎవరది?" అంటూ నేను పక్కమీద లేచి కూర్చున్నాను.

"నేను డాక్టరుగారి నౌకర్ను. మీ పార్వతీశంగారు బతికేట్టు లేదండి. మిమ్మల్ని డాక్టరుగారు దబ్బున రమ్మన్నారు."

ఈ మానవప్రకృతి కొన్ని కొన్ని విషయాల్లో మారదేమోననిపిస్తుంది.

వాడు స్పష్టంగా పార్వతీశమని చెబుతూంటే నేను పార్వతీశం కాదని నా మనస్సును రెండు నిమిషాలు నమ్మించాను. అప్పుడు ఒక్కసారిగా దడ పుట్టుకొచ్చింది. వణుకుతూ లేచి తలుపు దగ్గిరిగా వేసి వాడివెంట రొప్పుతూ నడుస్తూ సంగతి కనుక్కున్నాను. బ్రాడీపేటలో గుడికి సమీపంలో ఎవరో పడిఉన్నట్టు చూసి పక్కనే ఉన్న బండీమీద డాకరు గారింటికి చేర్చాడుట ఒక పెద్దమనిషి. ఎవరో పార్వతీశాన్ని గట్టి కర్రతో వెనకనించి బలంగా కొట్టారు. తల అడుచుకుపోయింది. బతకటం అసంభవం! నాకు చెమటతో బట్టలు తడిసిపోయినై.

నేను వెళ్ళేటప్పటికి అంతా మించిపోయింది. డాక్టరుగారు కాగితంమీద పార్వతీశం నోటివెంట వచ్చిన మాటలు రాసి పెట్టి చూపించాడు. "అనుకున్నంత పనీ అయింది. బతకటం అనవసరం. మా సీతమ్మను చూస్తే—" ఇంకా ఏమిటో గొణిగాడట, డాక్టరుగారికి స్పష్టంగా తెలీలేదు

డాక్టరుగారి కుర్రవాడు శవంమీద గుడ్డతీశాడు. ఆ దృశ్యం చూడగానే నాకు మూర్ఛ వచ్చేటట్టయింది. కళ్ళలోకి నీళ్ళు దిగి అదృష్టవశాత్తూ చూపు చెడ్డది. నేను తల పక్కకు తిప్పుకోగానే వాడు మళ్ళీ గుడ్డ కప్పేశాడు.

అంత సాహసం ఎవరు చేశారో తెలీనేలేదు! అర్థం లేకుండా నేను వెర్రివాడల్లే గుడిచుట్టూ తారట్లాడటం మొదలుపెట్టాను ప్రతి సాయంత్రమూ. ఒక రోజున ఎక్కడో చూసినట్టున్న మొహం కనపడ్డది గుళ్ళోకిపోతూ. తరవాత జ్ఞాపకం వచ్చింది నా భార్య! చాలా అందగత్తె అయింది! నా బావమరిది!! తాగుబోతు వెధవ!!

నా రక్తం వేడెక్కి వేడి చెవులవెంట రావటం మొదలుపెట్టింది. పార్వతీశం చావుకు పెద్దమనిషల్లే పగతీర్చుకోగలనా?

బయట నా భార్య కోసరం కనిపెట్టుకుని ఉండి తరవాత ఆమెను వాళ్ళింటిదాకా వెంబడించాను. నన్ను చూడగానే నా భార్య మొహం మూడు రంగులు మారింది.

ఎవరూ నన్ను మర్యాద చేయకుండానే నేను లోపలికిపోయి సావిట్లో నా భార్యను రెక్కపట్టి నిలవేశాను.

"నా స్నేహితుణ్ణి చంపించింది నువ్వేనా?"

మాటలేదు మొహం మరోరంగు మారింది.

"నువ్వతని వంక ప్రేమతో చూడకపోతే అతనంత పరవశుడుకాడు. నీ అన్నతో నువ్వెందుకీ విషయం చెప్పాలిసొచ్చిందీ? అతనే కనుకున్నాడా?"

మాటలేదు కాని నాపట్టు నాకు తెలీకుండానే బిగిసి ఉండాలి. నా భార్య

చిన్న కేకపెట్టి చెయ్యి వదిలించుకోవాలని చూసింది. నేను పట్టు మరింత గట్టిగా పట్టాను.

"అబ్బబ్బ! నన్నడిగాడాయన! అందుకని చెప్పాను! అమ్మమ్మమ్మ!"

"అంత మాత్రానికి నీ ప్రాతివ్రత్యానికి భంగం కలిగిందా? అంత పతివ్రతవు మీ వాళ్ళను పాటించకుండా నా దగ్గిరికెందుకు రాలేదు? అతన్నెందుకు ప్రోత్సహించావు? ఏరకం ప్రోత్సాహం లేకుండా అతను నిన్ను అడిగే స్థితి కొచ్చాడా?.... నీమీద పగతీర్చుకుంటాను! నువ్వెక్కడున్నా నేను వెయికళ్ళతో చూస్తుంటాను. నువ్వేరోజు ఇంకోడితోపోతే ఆరోజు నీకు నాచేతులో చావుతప్పదు! నిన్ను బహిరంగంగా చిత్రవధ చేస్తాను.... మగవాడికి ఇంకో మగవాడిమీద ఎంత ప్రేమ ఉండవచ్చునో అంత ఉంది నాకతనిమీద! మమ్మల్నిద్దర్ని ధ్వంసం చేశావు ఒక్క దెబ్బతో" నా కళ్ళవెంట నీళ్ళు కారటం మొదలుపెట్టినై. నేను వెంటనే ఆచోటు వదిలిపెట్టి ఇంటిదారి పట్టాను. దారివెంట నా భుజంమీద చెయ్యివేసి పార్వతీశం నడుస్తున్నట్టయింది! నావేడి తక్షణం దిగిపోయింది.

(ముద్రణ : అక్టోబరు 1934, ప్రబుద్ధాంధ్ర)